

PATVIRTINTA
Alytaus lopšelio-darželio „Pasaka“
direktorius 2015 m. spalio 23 d.
įsakymu Nr. V- 46

PRITARTA
Lopšelio-darželio tarybos
2015-10-22
(protokolas Nr. TP-1)

ALYTAUS LOPŠELIO-DARŽELIO „PASAKA“ ETIKOS NORMOS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Alytaus lopšelio-darželio „Pasaka“ etikos normose (toliau – etikos normos) skelbiamos bendražmogiškosios bei profesinės etikos vertybinės nuostatos ir moralaus elgesio principai, kuriuos įsipareigoja taikyti visi mokytojai ir kiti darbuotojai.

2. Etikos normos skiriamos tam, kad padėtų Alytaus lopšelio-darželio „Pasaka“ (toliau – įstaiga) mokytojams ir kitiems darbuotojams suprasti etiško elgesio problemas, kurios gali kilti darbinėje veikloje, tarpusavio santykiuose, viešajame gyvenime, ir padėtų jas spręsti.

3. Etikos normos papildo mokytojų ir kitų darbuotojų teisių, pareigų, atsakomybės nuostatas, kurios yra reglamentuotos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, įstaigos nuostatuose, vidaus tvarkos taisyklėse ir kituose teisės aktuose.

4. Etikos normų pagrindą sudaro šios pagrindinės vertybės:

- 4.1. pilietiškumas;
- 4.2. bendravimas ir bendradarbiavimas;
- 4.3. bendruomenės narių saugumas;
- 4.4. demokratiškumas;
- 4.5. pagarba žmogui;
- 4.6. profesionalumas;
- 4.7. teisingumas;
- 4.8. tolerancija.

5. Pagrindinės sąvokos:

5.1. Etika – tai asmens elgesį ir veiksmus sąlygojantis vertybių taikymas.

5.2. Moralė – tai žmonių elgesį reguliuojančios normos ir principai.

5.3. Mokytojų ir kitų darbuotojų etika – dora, pareigingumu, atsakingumu, kūrybingumu, sąžiningumu, teisingumu, žmoniškumu, objektyvumu grindžiami tarpusavio ir darbo santykiai, nepriekaištingas etinės elgsenos laikymasis viešajame gyvenime.

5.4. Etikos normų pažeidimas (neetiškas poelgis) – poelgis, veiksmas, elgesys darbe, visuomenėje, tarpusavio bendravime, sukeliantis prieštarigus bendradarbių vertinimus, pasireiškiančius dorovinės elgsenos normų nepaisymu, ignoravimu ar pažeidimu, kuris blogina bendruomenės mikroklimatą, trikdo darbinę nuotaiką ir darbo ritmą.

5.5. Etiškas sprendimas – tai geras, teisingas, visuomenės daugumos puoselėjamos vertybėms neprieštaraujantis sprendimas.

5.6. Kompetencija – funkcinis gebėjimas adekvačiai atlikti tam tikrą veiklą, turėti jai pakankamai žinių, įgūdžių, energijos.

5.7. Vertybė – idėjos ir įsitikinimai, formuojantys, skatinantys žmogaus būvį ar elgseną.

5.8. Mokytojai – ikimokyklinio ugdymo auklėtojas, priešmokyklinio ugdymo pedagogas, logopedas, meninio ugdymo pedagogas;

5.9. Darbuotojai – įstaigos administracija ir kiti darbuotojai, su įstaiga susiję darbo santykiais;

5.10. Įstaigos bendruomenė – mokytojai, administracija ir kiti darbuotojai, vaikai ir jų tėvai (globėjai).

II. ETIKOS NORMŲ TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

6. Etikos normų paskirtis – nubrėžti tolerancijos ribas įstaigos narių tarpusavio santykiuose, išryškinti mokytojų ir kitų darbuotojų etikos požiūriu vengtiną elgesį.

7. Formuoti mokytojų ir kitų darbuotojų suvokimą, kad etika būtina bet kurioje veikloje, ji svarbi didinant visuomenės pasitikėjimą įstaigos veikla.

8. Padėti įstaigos mokytojams ir kitiems darbuotojams vertinti, spręsti konkrečius etinio pobūdžio klausimus ir priimti etiškus sprendimus.

III. PAGRINDINIAI ETIKOS PRINCIPAI IR VEIKLOS ETIKOS REIKALAVIMAI

9. Mokytojai ir kiti darbuotojai įsipareigoja aktyviai palaikyti įstaigos siekius, garbingai atstovauti įstaigai, etišškai elgtis tiek įstaigoje, tiek už jos ribų, tinkamai reprezentuoti jos vardą Lietuvoje ir užsienyje.

10. Objektyviai, remiantis kompetencija, vertinti kitų darbus ir pastangas, atskleidžiant nepanaudotas galimybes, kolegiskai patariant ir padedant vieni kitiems.

11. Laiku, atidžiai ir profesionaliai atlikti pareigybės aprašymuose numatytas funkcijas.

12. Puoselėti pagarbius savitarpio santykius su kiekvienu bendruomenės nariu, savivaldos institucijomis (lopšelio-darželio taryba, mokytojų taryba).

13. Mokytojo, darbuotojo etiką pažeidžia:

13.1. kolegų diskriminavimas dėl dalyvavimo politinėje, visuomeninėje, kultūrinėje ar sportinėje veikloje;

13.2. nesąžininga profesinė konkurencija tarp kolegų, dalyvavimas negarbinguose sandoriuose, visiems mokytojams skirtos informacijos slėpimas, eskaluojami smulkmeniški konfliktai bei intrigos;

13.3. Mokytojo nepagarbus atsiliepimas apie nedalyvaujančio kolegos pedagoginius gebėjimus, asmenines savybes;

13.4. viešas konfidencialios informacijos apie kolegas aptarinėjimas (darbo užmokestis, karjeros ketinimai, kompetencija, asmeniniai reikalai ir asmeninės savybės, elgesys, gyvenimo būdas, apranga) tiek su ugdytiniais, tiek su kitais asmenimis;

13.5. mokytojo nepagarbus, familiarus elgesys su ugdytiniu ir jo tėvais, ugdytinio asmeninių savybių, jo šeimos aptarimas ar paviešinimas asmenims, tiesiogiai nesusijusiems su jų ugdymu, problemos sprendimu;

13.6. šokiruojanti, dėmesį blaškanti (netvarkinga, laisvalaikio, sportinė) apranga;

13.7. alkoholinių gėrimų, tabako gaminių ir narkotinių medžiagų turėjimas ar vartojimas įstaigoje ir jos teritorijoje.

14. Mokytojas ir bet kuris darbuotojas vengia nepagrįstų ir skandalingų tarpusavio konfliktų. Kilus nesusipratimams, siekia konstruktyviai juos įveikti, saugo ne tik savo, bet ir savo kolegų autoritetą. Bendruomenės narių, kitų asmenų akivaizdoje jis nežemina kolegų.

15. Mokytojas ir bet kuris kitas darbuotojas reiklus sau, pats pasirenka tinkamą bendravimo stilių, kurio pamatas – abipusė pagarba. Nuolat rūpinasi savo kalbos ir bendravimo kultūra. Jo kalboje nėra keiksmažodžių, vulgarybių, šiurkščių, žeidžiančių frazių.

16. Mokytojo, darbuotojo laisvei prieštarauja:
 - 16.1. nepakantumas kitokiai kolegų nuomonei bei argumentuotai kritikai;
 - 16.2. teisės atsakyti į kritiką ar kaltinimus ignoravimas;
 - 16.3. pedagogų ir ugdytinio tėvų (globėjų) išsakomos nuomonės apie priimamus reikšmingus bendruomenei sprendimus sąmoningas ribojimas arba ignoravimas.

IV. MOKYMO(SI) IR DARBO ETIKA

17. Dalykiškai bendraudami ir bendradarbiaudami, mokytojai ir kiti darbuotojai turi būti kompetentingi, kultūringi, humaniški, teisingi, reiklūs sau ir kitiems, privalo kontroliuoti ir slopinti savo asmeninius bruožus – nervingumą, nesusivaldymą, emocinį pasikarščiavimą ir pan.

18. Tiesioginių ar netiesioginių dovanų, neakademinio pobūdžio paslaugų, tiesiogiai nesusijusių su ugdyimu, reikalavimas arba priėmimas iš ugdytinio tėvų, vertinamas kaip neetiškas poelgis.

19. Primitytinai nereikalauti asmeninio pobūdžio informacijos iš ugdytinių šeimų.

20. Pasitikėjimo atmosferai kenkia konfidencialios informacijos pateikimas (atskleidimas) tretiesiems asmenims, jų aptarimas su kitais darbuotojais nesant specialaus pagrindo (teisinio pagrindo, naudos ugdytiniui arba numatomos žalos kitiems).

21. Neleistina naudoti privataus pobūdžio informacijos apie ugdytinį be jo tėvų (globėjų) sutikimo kaip mokymo ar tyrimo medžiagos.

22. Neleistinas nekorektiškas, tendencingas kolegų darbo kritikavimas ir sąmoningas menkinimas dėl asmeninės antipatijos, konkurencijos, politinių ar kitokių su vertinamo mokslinio ir metodinio darbo profesionalumu nesusijusių motyvų.

V. ETIKOS NORMŲ PRIĖMIMAS IR ĮGYVENDINIMAS

23. Būtina etikos normų priėmimo sąlyga – viešas dokumento projekto svarstymas.

24. Priimtų etikos normų viešai skelbiamas įstaigos interneto svetainėje.

25. Įstaigos bendruomenė išipareigoja gerbti etikos normas ir rūpintis jų veiksmingumu, nelikti abejinga etikos normų pažeidimo atvejams.

26. Etikos normų vykdymo priežiūrą atlieka sudaryta Etikos komisija, susidedanti iš 3 narių išrinktų slaptu balsavimu. Etikos komisijos sudarymo tvarką nustato Etikos komisijos darbo reglamentas.

27. Etikos komisija dirba vadovaudamasi patvirtintu Etikos komisijos darbo reglamentu.

28. Už mokytojų ir kitų darbuotojų etikos pažeidimus, atsižvelgiant į pažeidimo sunkumą, taikytinos moralinio poveikio priemonės (pvz., pastaba, įspėjimas, įvertinimo paviešinimas ir pan.). Etikos normų priežiūrą vykdančios Etikos komisijos sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio direktoriui priimant sprendimą dėl darbo sutarties pratęsimo, darbuotojo skyrimo į aukštesnes pareigas, atestuojant aukštesnei kvalifikacinei kategorijai gauti bei kitais atvejais.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

29. Šių etikos normų privalo laikytis kiekvienas įstaigos darbuotojas. Su etikos normomis mokytojai ir kiti darbuotojai supažindinami pasirašytinai.

30. Šios etikos normos įsigalioja suderinus su lopšelio-darželio taryba ir patvirtinus įstaigos direktoriui.

31. Apie etikos normų nesilaikymą pranešama raštu direktoriui, kuris svarsto gautą informaciją ir nusprendžia, ar reikalinga, kad faktą išsamiai patikrintų savivaldos institucija.

32. Įstaigos etikos normos negali numatyti visų nepadarytų pripažintoms

pedagoginems vertybems atvejų, todėl Etikos komisija, spręsdama konkrečius pareiškimus dėl etiškai nederamo elgesio, etikos normų nenumatytais atvejais turi spręsti, ar konkretus poelgis suderinamas su pedagogo ar kito darbuotojo etikos normų pripažintomis pamatinėmis akademinės etikos vertybėmis, ar gali būti toleruojamas.
